

Kostpolicy för barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde

Vår beteckning BOU2009/35-629

Antagen av barn- och utbildningsnämnden 15 oktober 2010, § 110

1. Inledning

Maten är central i våra liv som njutning, källa till glädje, näring och som kulturbärare. Maten bör intas i en lugn och tilltalande miljö med trevlig dukning. Måltiden ska ge lust till mat och socialt umgänge. Måltiden ska också vara en mötesplats och inbjuda till goda samtal mellan barn/elever/studerande och vuxna.

Goda matvanor ger barn/elever/studerande bättre förutsättningar att orka med lek och lärande i förskola, fritidshem och skola och att nå bra studieresultat. Den mat som serveras i förskola, fritidshem och skola kommer att bli normsättande för barns/elevs/studerandes framtida kostvanor. I förlängningen kan detta påverka folkhälsan. Kommunen har i detta avseende ett stort ansvar för barnens/elevernas/studerandes matvanor under den tid då de befinner sig i kommunal verksamhet. Kommunen bör verka för att en god livsstil formas. Det grundläggande ansvaret för att forma barn/elevs/studerandes kostvanor ligger dock hos vårdnadshavare.

2. Syfte

Syftet med kostpolicyn är att visa barn- och utbildningsnämndens intentioner och målsättning med kostverksamheten och måltiderna inom nämndens område. Kostpolicyn ska vara till stöd och hjälp och användas aktivt i barn- och utbildningsnämndens verksamheter.

Exempel kan vara måltiden som möteplats för social samvaro mellan vuxna och elever, elever och elever där samtalet är en viktig del i det demokratiska lärandet.

3. Styrdokument/lagar

Följande styrdokument/lagar har varit vägledande vid framtagandet av kostpolicyn.

- Nya skollagen: Krav på att skolmaten ska vara näringsriktig.
- Läroplanerna: Hälsa- och livsstilsfrågor ska uppmärksammas. (Lpfö 98, Lpo 94 och Lpf 94)

- Vadstena kommuns övergripande mål: Vadstena når god livskvalitet genom att utvecklas till ett ekologiskt hållbart samhälle enligt kretsloppsprincipen.
Vadstena kännetecknas av att samtliga kommuninnevånare och kommunanställda ges möjlighet till inflytande över kommunens verksamheter. (Vadstena – livsmiljön för dig. Vision och kommunövergripande mål. Beslutad av kommunfullmäktige den 18 november 2009, § 126)
- EG förordning 178/2002, artikel 17.1 samt EG-förordning 852/2004 artikel 3-5, samt bilaga II

4. Kosten

- Vadstena kommun ska, med utgångspunkt i Livsmedelsverkets rekommendationer (www.slv.se, SNR 2005), servera alla barn/elever näringsriktig kost av råvaror med hög kvalitet.
- Barn/elever med behov av särskild kost får säkert producerad specialkost.
- För att uppmuntra konsumtionen av grönsaker ska skolornas salladsbord alltid ha ett brett utbud med minst sex sorters grönsaker/grönsaksblandningar. På sikt bör detta även gälla förskolan.
- Intaget av sockerrika produkter i förskola, fritidshem och skola ska minimeras. Godis, söta drycker, glass, bullar, kakor, kex och snacks ska inte serveras i förskola, fritidshem och skola. Ej heller säljas i skolcafeteria. Rektor/förskolechef kan bevilja enstaka undantag.
- Livsmedel med tillsatt sötningsmedel, (ex aspartam, sukralos, cyklammat) ska inte serveras.
- Elever på utflykt får näringsriktig matsäck av kommunen.
- Nötter, mandel, jordnötter och sesamfrö serveras aldrig inom förskola och skola för att minimera allergiska risker.
- Elever ska ha tillgång till dricksvatten under hela skoldagen.

5. Måltiden

- Måltiderna bör spridas över dagen för att blodsockret ska vara på en jämn nivå. Hemmen informeras om hur mycket de olika måltiderna ger i förhållande till det dagliga behovet.
Frukosten ska ge 20-25% av dagen energi.
Lunchen ska ge ca 25-35% av dagens energi.
Kvällsmåltiden ska ge ca 25-35% av dagens energi.
Mellanmål, förmiddag och eftermiddag, ska tillföra resterande energi, ca 25%.
- Lunchen bör schemaläggas klockan 11.00 -13.00 och med strävan att varje enskilt barn/elev serveras lunch vid samma tidpunkt varje dag.
- Alla ska erbjudas möjlighet att sitta och äta i lugn och ro i minst 20 minuter.
- Personal äter tillsammans med barn/elever, så kallad pedagogisk måltid.
- Lunchen ska integreras i undervisningen och användas som en pedagogisk tillgång.

- Måltiden är en del i barn och elevers lärande. Den ska användas för att belysa kost och hälsa i ett sammanhang och med övergripande syfte att långsiktigt bidra till god folkhälsa.
- Rektor/ förskolechef ansvarar för att måltiden och miljön omkring blir en positiv upplevelse.
- Tid och plats ska avsättas för mellanmål.

6. Inflytande

- På varje enhet ska finnas ett matråd med representanter för måltidspersonalen, barn/elever och pedagogisk personal, som träffas regelbundet. På varje enhet ska utses en ansvarig/sammankallande person.
- Kostenheten sammankallar till ett matråd per termin med respektive enhet.
- Kostenheten sammankallar till ett gemensamt matråd med två representanter (en för barn/elever och en för pedagogisk personal) från samtliga enheter en gång per termin.
- Barn/elever ska få möjlighet att delta i utvärderingar av måltiderna i exempelvis SchoolSoft.

7. Information och spridning

- Vid läsårets start ska personal, elever och föräldrar informeras om kostpolicyn och dess syfte.
- Kostpolicyn ska finnas på SchoolSoft.
- Matsedlarna för skola och förskola ska finnas att läsa på kommunens hemsida. Personalen på enheterna ska kunna skriva ut matsedlarna.

8. Utvärdering och revidering

Kostpolicyn ska utvärderas regelbundet vid enheternas matråd. Vid det gemensamma matrådet, där alla enheter deltar, samlas förslag till eventuella förändringar av kostpolicyn. Revidering av kostpolicyn sker av barn- och utbildningsnämnden.